UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 10 10 05 01 002 1

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

DR
725
C659
1872

Constantius, patriarch of Constantinople, b. 1770
Hey'et-i sabika-'i Kostantiniye

2129

13/177

(فهرستهٔ کتاب)

صحیفه

٢ (برنجی فصل)
ویزانديون شهرینك اوائل احوالی بیانندهدر
٨ (ایکنجی فصل)
سورقسطنطنیه بیانندهدر
١١ (اوچنجی فصل)
ایوانسرای قپوسی طرفندهاولان سورلر بیانندهدر
١٦ (درد نجی فصل)
قسطنطنیه نك قپولری بیانندهدر
٢٦ (بشنجی فصل)
شهر قسطنطنیه نك محلاتی بیانندهدر
٣٢ (آلتنجی فصل)
استانبولده بولنان صو یوللری وکمرلری بیانندهدر
٣٤ (یدنجی فصل)
استانبولده بولنان حاملر وسرایلر بیانندهدر
٣٧ (سکزنجی فصل)
استانبولده بولنان سارنجلر ودیکیلی طاشلر بیانندهدر

٤٢ (طقوزنجی فصل)
درسعادتده آت میدانی بیانندہ در
٤٥ (اونبجی فصل)
ایاصوفیه بیانندہ در
٤٩ (اون برنجی فصل)
کلیسادن مبدل اولان جوامع شریفه بیانندہ در
٥٤ (اون ایکنجی فصل)
بعض مواد متفرقه بیانند در

Constantius, patriarch of Constantinople

Heyʾet-i sābika-ʾi Kostantīniye

(هیئت سابقهٔ قسطنطنیه)

(مقدمه)

اشبو رسالهٔ مختصره درسعادت ایله بلاد ثلثه واطه لرك زمان اوائلده نه حال وهیئتده بولندیغنی ناقل و بونلرده موجود ومفقود بولنان اثار قدیمه نك بیان وتعریفاتنی شامل اولوب جمله نك مطالعه سندن استفاده ایده جکی مأمول بولنمسیله رسالهٔ مذکوره بو کره معرفت عاجزانه مله طبع وتمثیل ایتدیرلمشدر ٠

(شمسی)

DR
725
C659
1872

﴿ برنجی فصل ﴾

(ویزانديون شهرینك اوائل احوالی بیاننده، در)

UNIVERSITY OF TORONTO
JUL 26 1972

یونان رومیده، (ویزانديون) ویاخود (بیزانسیون) تسمیه اولنان بلدهٔ مشهوره ایکی برایله ایکی بحر اوسند، محاط وموقع رصین ومتینی سبیله بالطبع مستحکم وحصین اطرافی جهتیله هرحالده، تختگاه شاهانه اولمغه شایسته برموضعده، واقع اولوب الیوم یکی سرای وطوپقپوسرایی ذیلان محللرك سوری داخلنده، تاریخ میلاددن التیوز اللی سکز سنه مقدم تأسیس وبنا اولنمشدر . محل مذکوره ابتدا موره نواحیسندن (مغاره) مملکتنك حکمداری (ویزاس) نام شخص مجددا طرح اساس مدینه ایتدیکندن زمان مذکوردن اولحوالیده، بادیه نشین اولان قبائل وحشیه بوامارات مأنوسیت ومعموریتدن دلکیر ومدینهٔ جدیده یی زیروزیر ایتمکه بالدفعات عازم اولمشلر ایسه ده، مرقوم ویزاسك

(فدالیه) نام زوجه سنك ابرازدرایت واهالینك اثبات مدعای حمیت وشجاعت ایلمری اوزرینه ویزاندیون شهری خصمانك تعدیات وتجاوزاتندن امین وخلاص اولمشدر اهالئ مزبوره اولوقتدنبرو جمهورصورتیله اداره اولنوب تواریخ یونانده (هستاسب دارا) نامیله مشهوراولان کسرانك دورینه قدر سر بستلکلرینی محافظه ایدرك بعدزمان (اقسرقس) نام ایران شاهنك ممالك یونانه اقتحامنده دوچار انهزام اولمش و(پلاته) معرکه سنده عساکر ایرانیه یی پریشان ایدن یونان عسکری پوسانیاسك الته دوشملردر

اولوقت ویزاندیون شهری برقاندخی تزیین وتوسیع اولندقدنصکره اهالیسی ایرانلوعلیهنده رفع رایت فوز وظفرایدن اتنه سرعسکری (الکیو یادك) همتیله اسپارطه جمهورینك ربقهٔ اطاعتندن تخلیص کریبان ایتملرایسه ده تااهالیدن (تراسیوولوس) نام کسنه استحصال حقوق سر بستی ایله ینه اصول قدیمهٔ جمهوری تأیید ایدنجه به قدر اتنه لونك زیردست تحکملرنده قالملردر بوجمهورصورتنده مجلس وجوه مملکت اداره سیله برمدت دخی چکنوب بوارالق اطرافدن

ملل متعدده ایله کاه وکه منافسه ده بحضوروعلی الخصوص
ماکدونیالو (فیلیبوسك) اوغللریله بینلرنده چوق
شقاق وشور ظهورایدرك روماقیصر، لری یونان وآسیا
حوالیسنه تسلط ایتدکلرنده، ویزاندیون اهالیسی
ماکدونیالودن لایقیله اخذثارواانتقام خلیای باطلنه مبنی
رومالولرایله عقد اتفاقه مجبور بولنمشلر وکیدهرك
طبیعتیله روماجمهوریتك حکمنه کیرمشلردر
قیاصره دن (وسپاسیانوس) نام ایمپراطور وقتنده
ویزاندیون شهرینك معافیات وامتیازاتی رفع ولغو
اولنوب صکره (سوه دوس) ظالمك وقتنده اهالئ مزبوره
قیصرمرقومك بعض خصماسنه طرفدارلق ایتملریله
شهرمذکور مبانئ اصلیه سنه قدر هدم وتخریب
وسکنه سنك اکثریسی اعدام اولندقدن بشقه کرسئ
ایالت ارکلی قصبه سنه نقل اولنمشیدی عاقبت
(آنطونیین) نام اوغلونك توسطیله اهالئ مرقومه
عفواولنوب سوروشهرتجدید واولکی حال وهیئتندن
زیاده تزیین اولنه رق مشارالیه آنطونینك اسمنه
آنطونیه تسمیه اولندی بنه قیاصره دن (غالوسك)
عصرنده، ویزاندیون شهری تکرار تخریب وجمله

اهالیسی قتل واعدام اولنوب یرلودن (قاؤدا موس وآتئوس) نام کسنه لرك سعی واهتمامله اولکی حال وهیئتنه کلمش ایکن ایکنجی (قلاودیوس) نام حکمدار وقتنده بحر سیاهدن اینوب اولوقت خریسوپولو تسمیه اولنان اسکداره قدر بوحوالیی نهب ایدن طوائف قزاقدن خیلی خسار کورمشدر .

حاصلی قسطنطین قیصر رقیبی اولان (لیکینیوسه) ادرنه صحراسنده غلبه ایلمسیله مرقوم لیکینیوس ویزانسدونه التجا ایدوب شهر محاصره اولندیغندن مأیوسیتی درجهٔ نهایته رسیده اوله رق اولوقت خالکدون تسمیه اولنان قاضی کوینه کیجه قرارایتمش وشهر کندوسنه صداقت کوسترمش ایسه ده اسکدار طرفنده وقوع بولان محاربه ده ارتق مرقوم بسبتون مغلوب اولدیغندن ویزانسیونلو تسلیمیت صورتنی قبوله مجبور وقسطنطین شهره داخل اولمشدر . بومناسبتله مشارالیه قسطنطین ویزانسیون شهرینی کوردکده موقعنك رصانت وفوائد سائره سی انظار حقیقت اشناسنه پوشیده قالمدیغندن محل مرقومده کندی اسمیله مسمی بر بلدهٔ عظیمه احداث وتختکاه حکومتنی اورادهٔ تأسیسه قرار ویرمشدر بووجهله کرك نامی عالمکیر اشتهار اولان (اغستوسك)

وکرك قیاصرهٔ سائره نك خاطرلرینه دخی سنوح ایتمیان
برخصوصی فعله کتوروب کرسیٔ حکومتنی ممالك
وسیعه سنك مرکزینه نقل ایلمشدر ٠
محروسهٔ قسطنطنیه قرق بردرجه عرضنده واقع وساحهٔ
کرهٔ ارضده نزهت واعتدال اقلیمیله یکتا بر محلده تأسیس
اولنوب شکلی مثلث مختلف الاضلاعه مشابه اولهرق
زاویهٔ منفرجه سی آسیا طرفنه دوشر وضلع شمالیسنی
لیمان صولری سقی ایدوب ضلع جنوبیسنی مرمره دکزی
احاطه ایدر ومثلث مذکورك اساسی شهری غرب جانبندن
اوروپایه وصل ایدر ٠
قسطنطین بو شهری مقر حکومت اتخاذ ایتمسیله
روما دولتنك ایالات شرقیه سنی قره دکز طرفندن اقین
ایدن قبائل وحشیه دن صیانت ایلدیکندن تختکاه جدیده
اهالیسنك فنون وصنایع متنوعه سندن وتجارت
کلیهٔ سندن حصوله کلان بونجه محسناتیدخی انتفاع
ایتمش بولنمسی مشارالیهك بو موقعی انتخابی بابنده ابراز
کمال درایت ایتدیکنه بردلیلدر مشارالیه بر بلدهٔ عظیمه
تأسیسی نیتنده فقط کندو نامی قالمسنی تخیل ایتیوب
تبعهٔ سنك رفاه ومعموریت کامله سنی ارزو برله نیت

خیریه سنك تکمیل وتعمیمی خصوصنه زیر حکمنده اولان
کافهٔ اهل هنری استخدام وکبرای ملتنی ترغیب ایتمسیله
فره دکزاورمانلرندن کراسته (وپریقونیسوس) تسمیه
اولنان مرمره اطه سندن حسابه کلمز طاشلر تراکم
اوندوقدن صکره برطاقم مزین ومنتظم ابنیهٔ عالیه وفاخره
پیدا اولمش وازمنهٔ قدیمه ده شهر تکیر اولان هنرورلرك
مهارت پیمانك کار وآثار جمیله ومصنوعات نادره
ومشهوره لزیدخی جمع ونقل اولنه رق بروقتده نظیری
کورلمامش بر بلدهٔ معموره میدانه کلمشدر انجق
مشار الیه یالکز بوابنیه زینتیله قانع اولمیوب اظهار
تلطیف وعاریت برله روما کبرا وظرفاسنی شهرینه جلب
وبونلرایله برابر عوام ناسدن بیجه بیك نفوسی قسطنطنیه یه
فوج فوج نقل مسکن ایلیه رك صورت جبر وتعدی
کوسترمکسزین ویالکز کمال سخاوت وملایمتله مدت
قلیله ظرفنده مدینهٔ مذکوره هر وجهله آبادان اولدی
حتی همان یوزسنه مرورنده اشبو جدید روما قدیم
رومایه بسبتون فائق ورومیة الکبرا نامنه بالرجحان لایق
اوله رق قیاصرهٔ زمان شهری قره طرفندن توسیع
وسورلرینی ایوبدن مرمره دکزینه قدر تجدید ایتمکله

مجبور بولندیلر

ابتدای بنای قسطنطنیه دن تاریخ فتحنه قدر بیك یوز یکرمی التی سنه مدتده داخل قسطنطنیه ده تکون ایدن ظلم وتعدیات وشایستهٔ رحم وشفقت اولان سکنه سنك کرفتار اولدقلری وقوعات ظالمه ایله رومان ملتنك زوال عظمت وشجاعتده وادیٔ ذل وعجز دوشمرن اسباب شایان تحریر و بیان شیلر اولدیغله همان بلدهٔ قسطنطنیه نك مهما امکن تعزیتی خصوصنه مبادرت اولنور

﴿ ایکنجی فصل ﴾

سور قسطنطنیه بیانده در

شرح اولندیغی وجهله ویزانديون شهرینی ابتدا ویزاس نام حکمدار سورایله احاطه ایتدیروب سورلرك ایکنجی بانیسی (پاوسیانیاس) نام اسپارته سرعسکری واوچنجیسی (سوه دوس) قیصر در مر، قوم سوه دوس محاصره هنکامنده قلعه یی بسبتون هدم وتخریب ایتمش وصکره کاملا تجدید وتزیین ایلمشدر

سور قسطنطنیه نك دردنجی بانیسی قسطنطین اولوب قیصر مر قوم شهر قسطنطنیه نك براوجنی ویزانديونك

قلاع قدیمه سنه وصل والصاق ایلدی بشنجی باتی (آز قادیوس) قیصردر که عارضهٔ زلزله ایله زیر وزبر اولان باشدن باشه تعمیر وترفیع ایلدی التنجیسی کوچك (ثئودوسیوس) قیصرك صباوتنده مربی ومدیری اولان (آنتیوس) اولوب مرقوم تاریخ میلادك درتیوز اون اوچ سنه سنده یعنی تاریخ هجرتدن ایکیوز طقوز سنه مقدم قره طرفنك سورلرینی توسیع وکمال اقدام واعتنا ایله بوقدر ابنیهٔ جسیمه یی ایکی ماه ظرفنده تتمیم ایتمش ایسه ده برعظیم زلزله ده تکرار منهدم اولمسیله شهر امینی (قسطنطین کیروس) بو استحکاماتی تعمیر وترمیم وایوانسرای سمتنده واقع (اقسیلو کرقو) تسمیه اولنان پرمق قپو بالاسنه لسان یونانیده ثئودوسیوس حکمدار وشهر امینی قسطنطین کیروس بوسوری التمش کون ظرفنده بنا ایتمشلردر دیو حك ایتدیرمش وازمنهٔ قدیمه ده (رکیوم) تسمیه اولنان کوچك چکمجه یه نسبتله رکیوم قپوسی تسمیه اولنان یدی قله قپوسی بالاسنه بنه اولمغناده دیکر برکتبه دخی تحریر ایلمشدر یدنجیسی غرب طرفنده قره دیوارلرینی

تعمیر ایدن (لئون) قیصردر سکز نجیسی دکز طرفندہ اولان سوری ترفیع ایدن (تیبریوس آبسیمادوس) نام کسنہ در انجق بو دیوار بر یوك زلزلہ ده تکرار خراب اولہرق (لئون ایساوروس) قیصر معرفتیلہ مجددا بنا اولنمشدر الحاصل (تئوفیلوس) قیصر لیمان جانبندہ اولان قلعہ بدننی تأسیس و تزیین ایتدیرمشدر . (پاکیمرس) نام مورخ قولنجہ لاتین وفرنك الرینہ دوشدیکی اوانده قسطنطنیہ نك فقط قره طرفندہ کی دیوارلری چفته اولدیغندن بای تحتنی اجنبی النن خلاص ایلدیکندہ (میخال پالئولوغوس) قیصر دکز طرفندہ اولان قلعہ یہ ده ایکی قات یاپدرمش و بعد زمان کرك قره و کرك دکز طرفنده اولان قلعہ طرف طرف رخنه پذیر و منهدم اولدیغنده میخال مر قومك قوجه (اندرونیقوس) لقبیله مشهور اولان اوغلی اون ایکنجی پالئولوغوس بونون سورك تعمیر وترمیمی امرینه ابراز اهتمام ایتمش وبعده بیوك خندقك ابنده واقع اشبو ایکی قاتلو قلاع خارجه یی ظلم وغدر یله مشهور اولان آلقسیوس اپو قافقوس) نام دولت وکیلی دخی (قانتاقوزینوس)

قیصرك هجومندن تستر ومدافعه غرضیله تکفور سرایندن بدأ ویدی قله قپوسنه قدر تعمیر وترمیم ایتمشدر . استحکامات مزبوره حقنده (مانویل حریسو اوراس) نام مصنف شویله بسط مقال ایدرکه محروسهٔ قسطنطنیه نك سوری شهرتی عالمکیر اولان بابل قلعه سندن بیله اشاغی قالور بریری اولیوب بیشمار قلعه لرینك کثافت وارتفاعی و برجلرینك کمال مکنتی ونردبان ودیوارلرینك عرض وجسامتی وقلعه قپولرینك زینتی حیرت ساز عیون بشر اولوب یالکز ایچروقاتی سوری پشکاهنده اولان استحکامات خارجهٔ ثانیه متانتی جهتیله نیجه قلاع حصینه ورصینه یه معادل اولهرق تخیر اولنه جق شی ایدوکندن بشقه خندقلرك دخی عرضی وعمق ودرونلرینده طولان میاهك کثرتی قسطنطنیه یی صوایله محاط ومستور برجزیرهٔ منیعه موقعنه ایصال ایتمشدر .

﴿ اوچنجی فصل ﴾

ایوانسرای قپوسی طرفنده ودکزکنارنده اولان سورلربیانند، در

اکری قپوایله ایوانسرای اراسند، بولنان محلد، واقع

برمستحکم قصرك اسمنه نسبتله بوحوالیه (ولاکرنه) تسمیه اولنوب اشبوولاکرنه شهرك یدنجی دپه سندن معدود اوائلده (قوزمیدیون) اسمیله معروف اولان ابوب اووسنه قدر ممدودایدی . بومحله قربنده اولان حضرت مریم کلیساسی قدیمده قلعه خارجنده واقع ایسه ده (هراقیلوس) قیصر عهدنده قلعه داخلنه آلنمش وارمنی (لئون) نام قیصر ولاکرنه خارجنده برقات دیوارداها یاپدیروب حتی بلغارقرالی (قروموسك) هجومندن خوف وهراس ایله محل مذکور برعمیق خندق حفروکشاد ایلمشدر .

قسطنطین قیصرك ساحل بحرده بنا ایلدیکی استحکاماتی کوچك تئودوسیوس یکیدن انشاایلمش وبعده (آیسمادوس) بونلری تعمیروتحکیم ایدوب محروسهٔ قسطنطنیه یی نیجه ابنیهٔ جمیله وجزیله ایله تزیین ایدن (تئوفیلوس) قیصردخی بالاده ذکراولندیغی وجهله بودیوارلری ترمیم وترفیع ایتدیکی الی یومنا هذا اکثر قله لر اوزرنده موجود اولان لوایحدن ظاهر وهویدا اولور .

لوایح مذکوره ده (تئوفیلوس مسیحی) قیصرك قله سی

وینه بعضیسنده (تئوفیلوس ومیحال مسیحی)
ایپراطورلرك قله سی دیو الفاظ یونانیه ایله محرردر .
آنجق عوارض مختلفه وقوعیله بولب دریاده یتملمش
اولان قلعه بدی ماکه دونیالی (واسیلیوس) قیصرك
اهتمامیله تجدیداولندیغی مدت مدیده دنبرو جوش
وخروش دریادن منهدم اولان اشبو قله یی واسیلیوس
مسیحی مجددا انشا ایتمشدر دیو وضع اولنان لوحه دن
باهر ونمایان اولور وینه نیجه محلده مرورشهور
ودهورایله دیوارلر رخنه پذیر ومنهدم اولهرق تعمیرینه
(مانوئیل قومنینوس) قیصر صرف سعی واقدام
وآلچق اولان محللرینك ترفیعنه (میحال پائولوغوس)
قیصر بذل مقدرت ایتمشدر . قسطنطنیه نك قره
طرفنده واقع ایچ قلعه سی اوزره بنیاد اولنان ایکی حصنك
اکمتین ومستحکمی قصر مدور معناسنه (استرونکیلون
قصترون) تسمیه اولنان یدی قله اولوب حصن مذکور
لاتینلرك محاصره وهجوم ندن اولجه (ایساق انکلوس)
قیصرك امریله بنا اولنمش ایسه ده مذکور محاصرینك
ایادیء قهر ووحشتندن خالی یکسان اولوب بعدزمان
(یوانی قانتاقوزینوس) قیصرك امریله تعمیر اولندیغی

مرقومك تأليف ايتديكى تاريخك دردنجى قسمنده
شويله جه مسطوردركه يالدزلوقپوده اولان حصن متين
ومستحكم رصانت و متانتى جهتيله يكتا اولوب ايكى
قله سى قسطنطنيه نك ديوارلرى اوزرنده واقع وشهرك
يالدزلوقپو تسميه اولنان بابى آنلرك اراسنده ظاهردر .
بوقله لر يوك يونمه مرمر طاشيله ياپلمش اولەق رق
يكپاره كبى كورينور .
(يوانى پائولوغوس) صندالئ ايمپراطورى بى ضبط
ايلدكده بو قصرى هر نقدر هدم وتخريب ايتمش
ايسه ده تبدل روزكارايله يىنه تجديدينه مجبور اولدقده
(اوّن صوفوس) قيصرك ياپديرديغى عزيزلرو (ماوريكيوس
قيصرك بناسى شهيدلر كليسالرينك انقضا سندن
وذيقيمت اشياسنك حاصلاتندن قله لرى تعمير واول
محلدن دكزه قدر برليمان حفر ايتديرمش وصكره يلدرم
سلطان بايزيد خضرتلرينك تهديداتنه مبنى بو استحكاماتى
يىنه كندى اليله يىقمشدر فتح قسطنطنيه دنصكره
دور سلطان محمد خانيده حصن مذكور تجديد وسكز
كوشه لى مخروطى الشكل يديقله ايله تحكيم اولندرق
يديقله تسميه اولنوب تواريخ مختلفه ده بعض ملل

خرستیانیه رؤساسی واجنبی مأمورلری ل محاوسده
حبس اولنمشدر ودور حمیده ده بوقصر بسبتون محترق
اولهرق مجددا بناو تعمیر قلنمشدر .
سورك ایمان طرفند اولان زاویه سنده الیوم ایوانسرای
تسمیه اولنان محلده (ولاکرنه) قصری و (آنما) قله سی
اولوب بوایچ قلعه ده ظهوره کلان حادثات شایستهٔ
نقل وتسطیر اولمغله اجمالا ذکرینه مبادرت
قلنور .
شویله که ولاکرنه سرایی (آناستاسیوس دیقوروس)
نام کسنه ازسرنوانشا و (مانوئیل قومنینوس) قیصر
دخی برکیرسلاملق دائره سی علاوه سیله توسیع وکندی
فتوحات وافعال برکزیده سنی (موزایق) تعبیر اولنان
یالدزلی ورنکلی طاشلرایله تنقیش وتصویر ایتدیرمشدر
بعده سرای مذکورك اطرافند اولان سورمتینی
(ایساق آنکلوس) قیصر بنا ایدوب (قانتاقوزینوس)
قیصر مظفرا قسطنطنیه یه داخل اولدیغی کونده
ایمپراطوریچه (آنایی) واوغلی (یوانی) یی سرای
مذکوره قپاتمش وقربند، اولان قله ده دخی (آنما)
نامنده برعاصی حبس اولنه رق اومحله مسفورك اسمی

ویرلمشدر .
ولا کرنه قصرنده نیجه متعینان ملت وباخصوص ایساق آنکلوسك تحت ایمپراطوریدن طرد ایلدیکی اندرونیقوس قانتاقوزینوس قیصر علیالانواع حقارت واذیت ایله زنجیرینداولنمش ومرقوم قانتاقوزینوسك دامادی یوانی پائولوغوس بر پادشاهك امر بنه امتثا لا اوغلی اندریفوسك کوزلرینه میل چکدیروب اولاد وعیالیله بنه اول محلده تسجین ایتدیرمشدر .
صکره مرقومدخی غلطه لاتینلرینك اعانه سیله محبسدن فرارومظفرابلدیه دخول ایدوب پدرینی وقرنداشلرینی بالمقابله محل مذکورده حبس ایلدی عساکر عثمانیه طرفندن قسطنطنیه محاصره قلندقده بلاط قپوسندن تاولا کرنه قصرینه قدر ساحل بحرك محافظه سنی قسطنطین پائولوغوس قیصر (نوطراس) نام سرکرده یه احاله ایتمش وصکره بودخی عیال واولادیله آنماقله سنه التجا ایلمشدر .

درد نجی فصل

قسطنطنیه نك قپولری بیانندر

محروسهٔ قسطنطنیه قپولرینك بحثی مؤرخینك اختلاف

اقوالی جهتیله مختلف ومختلف وعلوم وفنونه میل وتوغل ایدنلره تحقیقی امر مشکل ومکلف اولوب چونکه فتح خاقانیدن نصکره بعضیسی سد وبعضیسی مجددا کشاد ومرورایام ایله جمله سنك اسامئ قدیمه لری تحویل اولندیغندن کمال استقصا وتفحص ایله ممکن مرتبه تحقیق اولنمش اولان معلومات جزوئیه افاده وبیان اولنور.

سرای بورنندن ایو به طوغری ساحل دریاده اولان قپولرك اولکیسی قسطنطین قیصرك وقتنده کیزای قوی الاقتدار دولت روما شهرندن نقل مکان ایله یالی کوشکی داخلنده برمحله اعمار والیوم طوپ قپوسرایینك بنا اولندیغی محلده برعالی قله انشا ایتدیرن (اوجنیوسه) نسبتله اوجنیوس قپوسی تسمیه قلنمشدر (زینون) قیصرك وقتنده، (جولیانوس فیلوقوزموس) نام کسنه شهرامینی بولنه رق بوقپویی تعمیر واوزرینه لسان رومیده، برتاریخ تحریر ایلمشدر حالا یالی کوشکی قپوسی دینور. یکنجیسی (ئوریون) یعنی ایمان قپوسی تسمیه اولنوب خارجنده برکوچك ایمانده صکره دن قایقخانه لر بنا اولنمش واول محله باغچه قپوسی دینمشدر.

اوچنجیسی بالق پازاری قپوسی اولوب اسکی وقتده
دخی غلطه یه آندن کچلدیکی مشهوردر . دردنجیسی
زندان قپوسی اولوب مدیونلر بو قپو قریبنده برقاله ده
حبس اولنورایدی . بشنجیسی اودون قپوسی آلتنجیسی
ایازمه قپوسی یدنجیسی اون قپانی قپوسی سکزنجیسی
جب علی قپوسیدر . طقوزنجیسی ایا قپوسی اولوب
مذکور قپونك یانینده (آیاثودوسیا) کلیسای
بولنه رق مایسك اون طقوزنجی آیاثودوسیا یورطیسی
کونی قسطنطنیه فتح وتسخیراولندیغندن اورایه آیا
قپوسی دینمش وکلیسای مزبور جامع شریفه تبدیل
وکل جامع تسمیه اولنمشدر . جامع مذکور درونینده
صاغ طرفنده برمزار اولوب طاشنك اوزرنده « اشبو
مزار حضرت عیسی نك شاگردلرینکدر » دیو محرردر .
وبتانك آلتنده بر واسع مغاره ومزارلق دخی اولوب
فقط کلیسای مذکور کیمك بناسی اولدیغی امر مجهولدر .
اونتجیسی یکی قپواولوب فتح خاقانیدن صکره آچلمشدر .
اون برنجیسی (پترو) قپوسی اولوب قلعه نك ایکنجی
بدنی اورادن باشلار والیوم روم پطریقخانه سی بوایچ
قلعه ده بولنوب آندن صکره پترو قپوسی وفنار قپوسی

آچیلور . قلعهٔ مذکوره فتحدن اول پترو قصری تسمیه اولنوب درونده راهبه لره مخصوص بر بیوك مناستر بنا اولنمشیدی . فاتح حضرتلری مناستر مزبوری صدر اعظم میخال اوغلو محمود پاشانك والدهسی نصرانیه یه احسان بیوردیغی تاریخلرده منقولدر . اون ایکنجیسی فنار قپوسیدر . اون اوچنجیسی بلاط قپوسی اولوب دها اوته ده (کینیغوس) یعنی آوجی قپوسی تعبیر اولنان برقپو بعدالفتح سد اولنه رق الان اوزرنده حضرت میکائیلك برمرمردن مصنوع صورتی کورینور وقدیم الایامده اسکی ترسانه تعبیر اولنان محل بلاط خارجنده واقعدر . اون دردنجیسی فتحدن عسکره کشاد اولنان ایوانسرای قپوسی اولوب سبب تسمیه سی آنك داخلنده برعالی سرای ایمپراطوری آثاری موجود اولمسیدر . اون بشنجیسی قلعه خارجنده ایوب یولنده واقع (اقسیلو پورته) یعنی اغاج قپو اولوب باب مذکورك دیواری آستانه نك جمیع قلعه دیوارلرندن آلچق و ساحل بحره قدر ممتددر . قدیمده بو دیواره بدن وطابیه معناسنه (پروتیکزمه) و یاخود ولاکرنه جناحی تعبیر اولندیغی استانبول پطریق (نیکفوروسك)

(هراقلیوس) قیصر تاریخنده مذکوردر .
بو محلدن تا مرمره دکزینه قدر ممتداولان سور باشلایوب اکری قپویه قدر ایکی باب مسدودی واردر . بری ولاکرنه ایازمه‌سی قربنده اولهرق (قومنینوس) قیصرك یاپمش قلعه ایچنده موجوداولان سرایك قپوسی اولوب فتحدن صکره سدا ولنمش ودیکری (یرولیمنی) تعبیر اولنوب قلعه اتصالنده واقع باغچه‌لر ایچنده قالمشدر قره طرفنده واقع قلعه قپولرینك اولکیسی (خرسیا) و (قارسیوس) و (قالیغاریا) اسملریله موسوم اولان اکری قپودر وروم مزارستانی اتصالنده باب مذکور قربنده فتحدن صکره مسدود اولان برعدد خندق قپوسی اولان (قالینیقوس) اسمیله معروف اولوب اوته سنده دیکر برخندق قپوسی دخی یاننده واقع برخراب کلیسانك اسمیله (آسومات) قپوسی تسمیه اولنمشدر .
اشبو آسومات قپوسنك آثاری حالا تکفور سرایی خارجنده مشهوردر اندن اوته (کیرقوپورته) تعبیر اولنان مشهور خندق قپوسی واقع اولوب مدت مدیده مسدود قالمشدر فتحدن صکره محاصرهٔ قسطنطنیه ده طشره یه

لشکر اخراجیچون بوقپو و کیفما اتفق اجدیر یلوب
طوپ قپواوکنده محاربه اولنورکن برارالق اللی قدر
غازی اورادن برجلره داخل اولدقده اردلرنده دشمنی
کورن روم عساکری اکری قپودن همان شهره فرار
ایله استانبولك فتحنه بوقپونك آچلمسی بادی اولمشدر
قره طرفنك ایکنجی قپوسی سور قسطنطنیه بنا سنده،
لیمان طرفندن ومرمره ساحلندن باشلایه رق ایکی
طاقم عمله نك یرلرینه قاوشدقلری محلده، کشاد اولنوب
اول مناسبتله (میریاندریون) یعنی اون بیکلر قپوسی
تعبیر اولنان باب ادرنه در دها ایلروده الیوم دیوار ایله
مسدود دیکر بر قپو دخی مشهوددر اوچنجیسی
(آیورومانوس) تسمیه اولنان طوپقپوسی اولوب
باب مذکورواطرافنده واقع قله لرك حین فتحده
جسیم طوپلر ایله دوکله رك هدم اولنمش و فاتح
حضرتلرینك اورادن آستانه یه دخوالری عقیبنده
قسطنطین قیصر اول مقامده شجیعانه مقاومتله هلاك
اولمشدر دردنجیسی (ملاندیسیا) تعبیر اولنان
مولویخانه یکی قپوسی وبشنجیسی یانقلی ایازمه سنك
قربی جهتله (یکی) یعنی یکار قپوسی تعبیر اولنان

سلوری قپوسیدر .
التجیسی کوچك چکمجه نك نامنه اوله رق رکیوم
تسمیه اولنان یدی قله قپوسی اولوب فاتح حضرتلری
یدی قله دیوارلرینك تعمیری اثناسنده باب مذکوری
دخی تجدید بیورمشلردر . بوقپونك یاننده ثئودوسیوس
قیصرك غلبه وفتوحاتنی تسهیر ایچون عادت متقدمین
اوزره بنا ایلدیکی برعالی ومزین باب غلبه واقعدر باب
مذکوره (خریسو پورته) یعنی یالدزلی قپو دینوب
بالاسنده قیصر مرقوم تونج والتوندن کمال زینت
و رونق ایله فوز وظفرینی تصویر ایتدیره رك
اولوقتدنبرو سفردن مظفراعودت ایدن قیاصره نك
شهره اورادن دخوللری معتاد اولمش واوزینه لسان
لاتینده (ظالمك قهر وتدمیرندن صکره ثئودوسیوس
قیصر غلبه سنه نشان اولق اوزره بومحلی تزیین
و بوقپویی تذهیب ایلمشدر) دیو تحریر قلنمشدر
بوقپونك نه سببه مبنی سد اولندیغی معلوم اولیوب
فقط فرنك عسکری قسطنطنیه یی محاصره ایلدیکنده
و ندکلوز ایچرو هجوم ایدوب کیرر ایکن اهالیدن
برکره فراری بوقپویی یکیدن اچدردقلری وصکره دن

پالئولوغوس قیصر وقتنده، تکرار دیوار اورلدیکی
تواریخده مسطوردر مرمره دکزی طرفنده، واقع
قپولرك اولکیسی سابقده، باب عتیق تسمیه اولنان نارلی
قپو وایکنجیسی صماتیه قپوسی اولوب (ایپصوماتیا)
دخی دینوردی بو بابك قربنده، برمرتفع ستون
اوزرنده، برصنم اوله رق اول محله باطل پت معناسنه
(پسوماتئوس) یاخود یوکسك صنم معناسنه
(ایپصوماتئون) دینديکی سببدن اسم مذکور ایله
اول قپویه ایپصوماتئون وصکره تحریف اولنه رق
صماتیه تسمیه اولندیغی بعض آثارده، مشروحدر
اوچنجیسی قربنده اولان برقدیم کلنسا مناسبتیله (آیوس
املیانوس) تسمیه اولنان داود پاشا قپوسی ودردنجیسی
(ولنغه) یکی قپوسی اولوب بویکی قپو بالاسنده،
(تئودوسیوس قیصرك مرینه امتثالا (کیروس) لقبیله
مشتهر قسطنطین اشبو دیوارلری ایکی آی ظرفنده، کمال
اقدام وسرعتله مجددا بنا ایتدیرمشدر) دیولاتنجه محرردر
وتئودوسیوس قیصرك بناسی اولان (الفتریوس) لیمانی
بونك یاننده، واقعدر بومحله لانقه وصحیح اوله رق
ولانقه تعبیر اولندیغی قربنده ولانقه اسمیله مشهور

برسرای ولنمسندن نشأت ایلمشدر . بشنجیسی قدیمد (قونروسه تالی) یعنی کوچك اسکله تسمیه اولنان قپودرکه یانده پالوغوس قیصرك بناسی برلیماندخی اولوب مؤخرا بیك ایکیوز اوتوز بش تاریخند، بولیمنك تملودیوارلری وبیوك طاشی ودیرك وپارچه لری میدانه چیقمشدر . بولیماندن اوته برباب مسدوددخی اولوب ارسلان قپوسی تسمیه سیله مشهورایدی اورازه الیوم قدرغه لیمانی اطلاق اولنور وبو محلده اولان طولمش لیمانی قیصرلرك عصرنده (جوستینو) قیصرك زوجه سی (صوفیانك) اسمیله صوفیون لیمانی تسمیه اولنمش واولطرفه ناظر سرایه دخی صوفیاناتعبیراولنور ایدی الیوم الفتریوس لیماندن تابورایه قدر بوموضعلر بتون محله اولمشدر مورخینك نقلنه کوره صوفیون لیمانی خارجنده دکزه (وولیئون) دینور برمجف قله اولوب ایچنده اسطوانه شکلنده ایچی بوش آلت اولهرق پورپاس ولوطوس روزکارلری شدتله اسدیکمه قله نك ایچنه کیروب برآواز نغمه ساز حاصل اولوردی التنجی باب چاتلادی قپودرکه قدیمده شمال قپوسی تسمیه اولنوب قسطنطین عهدنده، رومادن جلب اولنان

چنبرلو طاشی کچردکاری تیور قپو بودر باب مذکورك
داخلنده قلعه لرك اوزرنده کوچك تئودوسیوسك
مشهور قرتال سرایی واقع اولوب بو بنانك اثارندن
برقاچ مرمر پنجره وارسلان رسمی الان سورا اوزرنده
مشهوددر سرای لیمانی دخی بو محلده درت کوشه لی
بیوك طاشلر وکوزل مرمرلر و رسملر ایله بنا وتزیین
اولنمشیدی یدنجی باب آخور قپوسی اولوب جوارنده
بولنان برمناسترك بوکا قدیمده (اودیی تریا) قپوسی
دینوردی .

استانبول بوغازنده اسکداره ناظر اولان ابواب اولا
(میخال ودستیادسه) نسبتله معروف اولان بالقحانه
قپوسی ثانیا (تئوفیلوس) قیصرك بناسی ایکی قله
اره سنده واقع اولوب (آیاواروا) تسمیه اولنان
طوپ قپودر بوقپو سلطان محمود ثانی مرحومك اوائل
سلطنتنده قله لریله هدم و یرینه طوپ قپوسرای همایونی
بنا اولنمشدر قدیمده (آیوس دیمتریوس) کلیسا سی
بو محلده واقع ایدی بوسرای بورنندن تایدی قله قپوسنه
وارنجه بتون ساحل دریا بیوك ومحکم قیالر ایله مستحکم
وامواج بحردن محفوظ اولمشدر وشهر دیوارلرینك دائرا

مادار طقوزبيك بشيوز قولاج يعنى درت ساعت قدر امتدادى واردر .

﴿ بشنجى فصل ﴾

شهر قسطنطنيه نك محلاتى بيانندهدر

بانئ قسطنطنيه روماشهرينك تقسيمنه امتثالا شهرينى غلطه ايله برابر اون درت محله اعتبار ايدوب هربرينه بررمختار ومختارك معينده بررديبانله برقاچ مأمور ترتيب ايتمش وبونظام (آرقاديوس) قيصرك عهدينه قدر باقى وممتادى اولديغى تواريخ مختلفه ده كورلمش ايسه ده بواصولك صكره نقدر استقرار ايلديكى معلوم دكلدر قسطنطنيه نك ابنيهٔ قديمه واثار سائره سنى تعريف ايدنلرك تأليفاتندن برشى استفاده اولنه ميوب مرور ايام ايله اثار مذكوره نك اكثريسى خرابه زار ومنهدم وبلكه بسبتون منسى ومنعدم اولديغندن رأى العين مشاهده وتفحص اولنه بيلديكى قدر تفصيل وتعريفه مبادرت قلنور شويله كه محلات مذكوره نك اولكيسى ويزايديون اولوب اليوم يكى سرايى وطوپقپو سرايى محتويدر بومحلده نيجه قديم كليسالر وقديمده (مانغانه) منكنه تعبير اولنان آلات موضوع اولديغى

مخزنلر محللند، تأسیس اولنمش اولان بالتمخانه قربنده، برعظیم مناسترواینجولو کوشك یانند، ارقادیوس قیصرك مشهور حماملریله برایازمه ویوستانجی باشی یرند، اولان تئودوسیوسك طاشی وسائر ایمپراطورلره مخصوص ابنیه لر موجود ایدی ٠

ایکنجی محله ینه اولکی دپه ده واقع اولهرق آیاصوفیایی واسکی جبخانه تعبیر اولنان (آیا ایرینی) کلیساسنی وبیوك مجلس سرایلهٔ برعظیم وغایت مکلف وتصاویر ایله مزین عالی حمامی مشتمل ایدی ٠ اوچنجی محله سائر کلیسادن بشقه الیوم کوچك آیاصوفیا جامعی نسمیه اولنان (سرکیوس) مناسترینی وآت میدانیله حالا دفترخانه اولان (کستوروس) یعنی دفتدارسرایی وبالاده ذکر اولنان قرتال سرایلهٔ چانلادی قپو قربنده کی سرای لیمانی ومؤخرا ارسلان خانه اولان یطریق سرایی وسلطان احمد جامع شریفی یرنده اسکداره قارشو واقع وبرقاچ جسیم معبدی حاوی (دافنه) سرایی ودردنجی محله مشهور بربیوك چالار ساعتله مزین باقرجیلر چارسوسنی وبرچوق کلیسالر ایله شهرك بیوك محکمه سنی وسابقا جبخانه قسله سی

اولوب مؤخرا دارالفنون مکتب همایونی بنا اولنان محله یانند، واقع اولمغرق اوائلده مدت مدیده ارسلان خانه اولان (آیویانی) کلیسای ویرمباتان تعبیر اولنان قسطنطین سارنجی و بر بیوك کتبخانه یی حاوی ایدی . بشنجی محله ایلك دپه ایله ایکنجی دپه اراسنده واقع اولوب نیجه حمام وکلیسا وحوض وستون وچشمه ایله الیوم باب عالی بنا اولنان شهر محکمه سنی وقربنده درزی خانه اولان کلیسای وامورحربیه نظارتی قوناغنی وآلتنجی محله برطاقم کلیسالر ایله وفامیدانی وقیصرلرك خلعت ایمپراطوری یی اکتسا ایتدکلری الان سرعسکر قپوسی اولان اسکی سرایی واکایقین چنبرلوطاش تعبیر اولنان ستون ودهاسائر مرمر قپولر وبنالر ایله مزین قسطنطین میدانی ویدنجی محله اوچنجی دپه اوزرنده واقع اولوب (ولانتیانوس) قیصرك بناسی اولان حاملر ایله قرلرینه مخصوص اولمغرق الیوم باب فتوا پناهی اولان سرایی و بوغه میدانی تعبیر اولنان ساحه ایله درونند، بولنوب فی زماننا بدستان دیللان بنایی مشتملدی . بومیدانده تئودوسیوس قیصرك برجسیم وغایت معنون دیکیلی طاشی اولوب سلطان

سلیم اول عهدنده ادوس روزکاری شدتیله یقاشدر .
وینه بومیدانده دها سائر اصنام وابنیهٔ عالیه دن بسقه
مخروطی الشکل و انواع محکوکات ایله مزین برستون
اولوب قاعده سنك درت یوزنده فصول اربعه یی ایما
ایدر بر روزنه وذروه سنده میل اوزرنده قزصورتنده
باقردن برصنم اولوب اشبو صنم روزکار قنغی طرفدن
اصر ایسه یوزینی اول طرفه چویرمکله نه روزکار
اسدیکی آندن آکلاشیلور ایمش . آنجق فرنکلر
قسطنطنیه یی ضبط ایلدکلرنده بوقدر آثار نادیده یی
بسبتون تخریب ایلمشلردر . سکزنجی محله لاله لی جامعنك
بولندیغی محلده شهرك بیوك مکتبلرینی وسلطان بایزید
تربه سی یرنده تئودوسیوس قیصرك سرایی وبوغا
میدانك بقیه سیله شهزاده جامعی موقعند (پاولوس)
کلیسای وطقوزنجی محله قوم قپوایله لانغه یکی قپوسی
وبرقاچ روم کلیسا سیله الیوم بودروم جامعی اولان
(میرلئون) مناستری وشهزاده جامع شریفی محلده
وسیع حاملرایله آرقادیوس سرایی وشهرك بغدای
انبارلریله اوکنده اولان میدانی محتوی ایدی وشو
میدانده باقرین برکیله اولچیسی وضع اولنمشیدی .

اوتنجی محله فاتح جامع شریفی یرنده حواریون کلیساسنی
والیوم زیرك جامعی وخالیجیلر کوشکی تعبیر اولنان
(پاندوقراتور) و (پناخرانتوس) کلیسالرینی
و (والانس) یعنی بوزطغان کرینی وقرطاشی دینلان
(مارسیانوس) دیرکنی وقسطنطینك بناسی اولان
چقور حمامی واون برنجی محله بشنجی دپه ده واقع اولوب
حالا کل جامع دینلان آیائودوسیا کلیساسنی وقنجیه
جامعی اولان (پاماقریستوس) کلیساسنی وسلطان
سلیم جامعی موضعنده بر مناسترایله (پلاکیدی)
(واودوقسیا) نام امپراطوریچه لرك سرایلرینی
مشتملدی . اون ایکنجی محله یدنجی دپه ده صولو مناستر
دینلان (پریولپتوس) مناستریني ویکی باغچه ده
(پولکریا) نام امپراطوریچه نك سرایني ومولویخانه
قپوسندن تایدی قله وصماتیه سمتلرینی ومولویخانه
قپوسنده صغر پازاری دینلان میدانی حاوی ایدی
وتئودوسیوس وقتنده برغمه دن نقل اولنان برمجف
باقردن اوکوز صنمی بومیداندہ اقامه اولنه رق اول
سمته اوکوز محله سی اسمی اطلاق اولنمشیدی . بعضا
اعدام اولنه جق آدملر اول صنمك ایچنه قپانوب آلتندن

آتش ویرلهرك اتلاف اولنوری دی التی مرمر دخی
بو محلهٔ وسیعه داخلنده اولوب بو سمت اوائلده سوردن
خارج بولنه رق بعض ستونلرایله مزین اولدیغندن
یونانیده اورایه طشره دیرکلری معناسنه (اقسوکیونیون)
وصکره غلط اوله رق (اقسمرمره) یعنی التی مرمر
دینمش وبو محل کوچك تئودوسیوس عهدنده سورایچنه
النمش ایدی اون اوچنجی محله بتون غلطه یی
اون درد نجیسی حالا قعریه جامعی اولان (صوتیروس)
کلیساسنی ومهرماه سلطانك بنا کرده سی ادرنه
قپوسی جامعی اولان (ایوس یورکیوس) کلیساسنی
وتکفورسرایی دینلان (اودومون) سمتنی وایوانسرای
جامعی اولان (پتروس) وکوچك مصطفی پاشا اولان
(آیوس نیقوله) کلیسالرینی وولاکرنه قیصرینی
وحمامنی واغاقله سنی وبرطاقم ابنیهٔ جسیمهٔ سائره یی احاطه
ایدردی اشبو اودومون تسمیه اولنان تکفورسرایی
کوچك تئودوسیوسك وقتنه قدر شهردن یدی طاش
آتمی خارج بولندیغندن یدنجی منزل معناسنه
اول حوالیه اودومون دینمشدی .

﴿ التنجی فصل ﴾

محروسهٔ قسطنطنیه ده بولنان صوکمرلری و یوللری بیانندهدر

قسطنطنیه ده خارج سور بولنان قدیم ایکی یوك صوکمرینك بریسی (آدریانوس) ودیکری قسطنطین قیصرك بناسی اولوب بعدزمان (والنسی) و(جوستیانوس) قیصرلر شهری تزیین وتوسیع ایلدکلرنده بونلرید خی تعمیراتمشلردر بوجوستیانوس کمرینك صوبی بلغارکوپی قریندهاوحدالدین دره سند، واقع درت بندن کلوب (ایدرالیس) چاینك صولری دخی اکا منصب اولورواليس کمرینك صوبی عوض کوپی وخلقه لی کوپی بندلرندن و(واندرونیقوس قومنینو) قیصرك بنا ایلدیکی قله سبیله یونانیده، قله معناسنه برغوس تسمیه اولنان قریه قریندهانشا ایلدیکی ایکی یوك بندن کلور یوکاخلقه لی صوبی تسمیه اولنوب شهره درنه قپوسندن برقاچ لغمدن کیرر وفاتح وسلطان سلیم وسلیمانیه وبایزید وسلطان احمد ویکی سرای کبی یوکسك محلره توزیع اولنور برکیفیت غریبه اولهرق مذکور برغوس بندلرینك

بانیسی اندرونیقوس قیصر وانلری مجددا تعمیر ایدن
سلطان عثمان ثانی مرحوم اختلال احوال دولتده
برطاقم فساد یوزندن چوق زحمتلر چکمشلردر اشبو
والنس بندلرینی فاتح حضرتلری تجدید بیوروب
بوصولری شهره کترن بوزطفان کرینی ینه والنس
قیصر قاضی کوی دیوارلرینك انقاضیله قسطنطنیه
ایچنه اوچنجی تپه نك اوکنده بنا ایتدیرمش وقیاصره
وقتنده بالدفعات تعمیر اولندقدنصکره نهایت قانونی
حضرتلرینك همتلریله بسبتون تجدید بیورلمشدر
بوکرلردن بشقه قسطنطینك بناسی دهاسائر زیرزمین
صو یوللری اولوب علی بك کوپی طرفلرندن قانونئ
مشارالیه حضرتلرینك بناسی اولان اکری قپو تقسیمنه
داخل وایکی قول اوله رق بری سلطان سلیم انتندن
آت پازاری مقسمنه واندن آق سرای ویکی جامع
وچوقور چشمه ویکی قپو وکدك پاشا وتخلیند
ویره باتان وکلخانه وطوپقپو سرای همایونی کبی
طاغ اتکی آلچق محلاره واصل ودیکر قولی ایوب وبلاط
وتایدیقله طرفلرینه جاری اولور .

اوائلده بوصولر اکری قپو داخلنده، حالا خراب

دیوارزی مشهود بر بوك سارنجد، مجتمع اولوب شهره اورادن تقسیم اولنور ایدی . الیوم قرق چشمه شهرتیله معروفدر . قسطنطنیه یه کلان میاهك او چنجی نوعی تورنج صولری اولوب فرهاد پاشا چفتلکی ولتروس وطوپجیلر وبهرام پاشا کویلری طرفلرندن جمع ویکی باغچه وصولوقه وطوپ قپو حوالیسندن شهره کیروب امیر بخاری وسرجخانه وستجیلر وحسن پاشا خانی وچارشو ونور عثمانیه ومحمود پاشا حوالیسنه ودیکر قوللری حکیم اوغلی علی پاشا ومعجونجی اطرافنه توزیع اولنور .

﴿ یدنجی فصل ﴾

حاملر وسرایلر بیاننده در

قسطنطنیه یه شفابخش صولرك جلبی خصوصنده، سلاطین عظام حضراتی قیاصرهٔ سابقه نك آثار اقدامنه علاوه اولنه رق متعدد چشمه وکر وحاملر بنا پورمشلردر . انجق اوائلده شهره زینتبخش اولان یکرمی درت مکلف وجسیم حاملك اکثریسی منهدم وخراب اولمسیله قدیمدن فقط قسطنطین بناسی اولان چوقور حمام قالمشدر .

قسطنطنیه نك هرطرفده بنا اولنمش اولان ایمپراطور
سرایلری باجمله منهدم اولوب قسطنطین بناسی اولهرق
سناتو مجلسنه وایمپراطورلر جلوسنده البسهٔ رسمیهٔ
قیصریت اکتسا سی انینه مختص اولان بیوك سرای
عرصه سنده فاتح حضرتلری اسکی سرایی بنا ایتدیرمشدر
(ولسادیوس) یاخود تکفور سرایی دیدکلری محلی
ابتدا بیوك قسطنطین قره طرفده اولان سورك توسیع
وتمدید ندن مقدم خارج بلده ده بنا وعسکره
جوستنیانوس قیصر تعمیر ایله اودو مون جواری
محکمه لکنه تعیین ایلمشلردر . عسکره ایمپراطوریچه
(آننا) ایله اوغلی (یوانی پالئولوغوسك) عصرلرنده
سرای مذکور مجلس مثابه سنده قالمشدر . بومحلك
سبب تسمیه سنی لسان رومیده صاحبك وخداوندك
معناسنه اولان (توکیریو) لفظ مرکبندن نشأت
ایتمشدر . وبوسرایك اشاغیلرینه دخی سرای
معناسنه اولان (پلاط) اسمندن طولایی بلاط تسمیه
اولنمشدر . وسرای مذکور همان مشرف خراب
اولوب ستونلرینك اکثریسی وکمرلری وقپو آرقلری
هدم اولنمشدر . شمال جانبنه ناظر اولان برنجی قاتك

پنجره لری اوستنده حالا برقارتال ایله روجه (پ خ)
حرفلرینك صورتلری محکوك ومشهود اولوب
اشبو حرفلر مجددا بنا ایدن پالؤلوغلوس قیصرك اسمنه
اشارت اولمق محتملدر . سرای مذکور مخالف سمتده،
واقع اولمسیله افراط خرابیتی سلاطین عظام عثمانیه
حضرلرینك مستلزم عدم رغبتی اولدیغندن علی حاله
ترك وبرارالق درونند، شیشه خانه تأسیس اولنه رق
الحالهذه اعتباره محلی قالمامشدر .

سلطان بایزید جامعی جوارنده قدیم الایامده بیوك
تؤدوسیوس قیصرك سرایی واقع اولوب سفرای
اجنبیه یه بورادن اکرام اولنوردی . انجق قسطنطنیه نك
اك واسع ومستحکم سرایی برنجی تپه ده، سلطان احمد
جامعندن تا اخور قپویه قدر اسکداره قارشو واقع
ودرونند، برقاچ قصر وسرایی حاوی اولوب سرای
مذکوری قسطنطین بناوصکره (هراقلیوس) ودها سائر
قیاصره توسیع وتزیین ایلمشلردی . اولوقت عظیم
ضیافتلر وبیوك رسملر بوسرایده اجرا اولنمقده ایکن
اواخر دورقیاصره ده بتون بتون متروك قالوب
پرده داری میکند در قصر قیصر عنکبوت

بوم نوبت میزند برکنبد افراسیاب
مفهوم عبرتنمونی مصداقنجه فتح حاقانید نصکره یری یله
غائب اولمشدر .
سورك لیمان طرفنده کی زاویه‌سی قریبنده بولنان
ولد کرنه سرایینی ابتدا (آناستاس دیقوروس) نام
کسنه بناوصکره (میخال قومنینوس) تجدید و بردیوارایله
احاطه ایلمشدر . سرای مذکوره قصر بالادینوب
اوزرندن بالقلی حوالیسی کورندیکی و بعض یورطی
کونلری قیصرلر سرای مذکورده آلای ایتدکلری
تواریخده منقولدر . بوبنا فتحدنصکره خاك ایله
یکسان اولوب ایوانسرای قپوسی ایچنده فقط براز
دیواری مشهوددر . وبومحلده اولان جسیم حمام
وابنیه‌نك موجودقالان برجزئی الیوم کوربجی وسودجی
مغازه‌سی اولمشدر .

﴿ سکزنجی فصل ﴾

قسطنطنیه‌نك سارنجلی ودیکلی طاشلری بیانند در
شهر قسطنطنیه‌ده بی موسم صیغده ندرت میاهدن
صیانت ایچون قیاصره بعض محللرده حوضلرو سارنجلر
حفر وبناسیله مسافهٔ بعیده‌دن صولر کتورمشلردر .

انجق اول وقتده موجود اولان طقوز سارنجدن
شمدیکی حالده فقط آتیده ذکر اولنانلرقالمشدر ❊ اولا ❊
قسطنطنیه نك ایاصوفیه سمتنده واقع یرد بطسان
سارنجی تاعلی بك کویی حوالیسندن یرالتندن کلان
قرق چشمه صولرینك فضله سنی جمع ایدر اشبو سارنج
غایت مکلف وطولاوانالتی وعرضایکرمی سکزصرمدن
عبارت اوچیوز اوتوز التی سماقی ستونله مزیندر
❊ ثانیا ❊ فضلی پاشاقوناغی موقعنده آت میدانده ناظر
(فیلوقسن) سارنجی الیوم ایپك بوکیجی اصنافنك
دستکاهی اولهرق مبالغه ایله بیك بردیرك دینوب حقیقتده
ایکیوز یکرمی درت مرمر دیرکی واردر ❊ ثالثا ❊
اول محله یقین پیکخانه طرفنده تؤدوسیوس قیصرك
غایت مصنع وقبه لی ودیرکلی برکوچك سارنجی اولوب
❊ رابعا ❊ صالمه طمرقده ینه ایپکجیلر مخصوص
(آسپاری) و ❊ خامسا ❊ سلطان سلیمده چوقور
بستان دیدکلری سارنجلردر ❊ سادسا ❊ قمریه
جامعی وتکفور سرایی اردسنده الیوم اوستی آچق
بستان اولوب هراقلیوس قیصر وقتنده بناولنمش
اولان روسای ملتدن (دونوس) نام کسنه نك

سارنجیدر * سابعا * صمائیه وقوجه مصطفی پاشا بینده ینه چوقور بستان و (آیوموکیو) تسمیه اولنان آنسطاس قیصرك و * ثامنا * زیرك جامعی التند، مصنع درت صره ستونله مزین (فوقاس) قیصرك * تاسعا * بودوروم جامعنه یقین (مودستون) نام شهر امینك سارنجلریدر . دها سلطان محمد جامعی قریبنده، چوقور بستان وآجی چشمه دیلان محلده، حواریون سارنجی وایلرود، ادرنه قپوسی قریبنده، (ارقادیوس) حوضی اولوب بونلرك حالا دیرکلری ودیوارخرابه لری موجوددر بونلردن بشقه قسطنطنیه نك زمینی چوق یرده بوش اوله رق صکره دن حریقلرده، اوزری طولمش وکیره جك یرلری غائب اولمش نیچه بودوروملر وکرلی ابنیه اولوب بعض بناتملری حفرنده مرمر پارچه لری کبی دراوانقاضی ظهوره یتکدده در .

قیاصرهٔ روم افعال برکزیده، وفتوحات مشهوره لرینه علامت واثراولمق اوزره محروسهٔ قسطنطنیه ده رفع ورکزایتدکلری دیکلی طاشلرك فقطاتیسی قالمشدر . اولکیسی یانبق دیرك دخی تعبیراولنان چنبرلی طاش اولوب بونی قسطنطین قیصرك روما دن جلب

وذروه سنه برمشهور ومصنع صنم اقامه ایتمش ایسه ده
مرور اوقات ایله صنم مذکوره صاعقه اصابت
ایتدیکندن برطرفی قرلمش وبعده شدتلو اوطوس
روزکاریله بستون یقلمشدر .
ستون مذکورك ارتفاعی طقسان ودوری اوتوز قدم
اولهرق سکز پارچه قزل سماقی طاشدن معمول و بونلر
بربرینه باقرچنبرلرایله مربوط اولهرق خلقك حرمتی
استجلاب ضمننده تملنه حضرت عیسی وقتندن قالمه
بعض ذیقیمت اشیا قونمشدر . اطرافنده کی ابنیه نك
ارالق ارالق محترق اولمسیله بوطاش همان یقلمق
اوزره ایکن بوندن یوزالتمش سنه اول بعض تیمورچنبر
وعادی دیوارایله جزئیجه تعمیر اولنمشدر . ایکنجیسی
سراچخانه جوارنده برباغچه ده واقع قزطاشی
دیدکلری (مارسیانوس) قیصرك میلی اولوب الیوم
اولکی کوزللکندن فقط برباشلغی کورلمکده در .
عوام رومك اعتقادینه کوره بونك اوزرنده اولان زهره
صنمی اوکندن کچن زنانك اهل عفت وعصمت اولوب
اولمدقلری علنا معلوم اولورمش . اوچنجیسی
یکی سرای باغچه سنده سرویلراره سنده کورینان

(سمؤن) ستونیدر که تؤدوسیوس قیصر غوط قومنی بوزوب طونه کنارلرنده اسکان ایتدردکده بونی رکزواوزرینه رسم مجسمنی رفع ایلمشیدی . دیکلی طاشلرك قصوری آت میدانده در . انجق قدیمده شهرك کرزبن ستونلری طاوق پازارنده وعورت پازارنده واقع تؤدوسیوس وارقادیوس میدانلرنده اولوب ایچرولرند، نردبانله چیقنور وطشره‌لری کمال تناسب ومهارت ایله معمول مرمر رسملرایله معنون شهوار اثرلرایمش . اشبوستونلرك اولکیسی یاوزسلطان سلیم عهدنده روز کارشدتیله یقلمش ودیکری خیلی طیانوب کرك زلزله وکرك حریق عوارضندن اطرافه مخاطرسی ملحوظ اولدیغندن کوپریلو مصطفی پاشانك وقتنده، مخصوص هدم اولنوب فقط کرسیسی قالمشدر . (آغستؤن) دینلان میدانده، جوستینیانوسك برضملو ستونی دها اولوب دور حضرت قانونیده بودخی یقدیریله رق یرینه برچشمه بنا اولنمش وحین فتحده قسطنطین قیصرك سر مقطوعی قان ایچنده بودرك التند، قونیله رق صکره وفامیدانند، برخان کوشه سنده، دفن قلنمش ایدوکی تواریخده مسطوردر .

طقوزنجی فصل

آت میدانی بیانندهدر

اسکی وقتلرده روم خلقنك غایت مجبور اولدیغی آت وعربه قوشیلری آت میدانند، اجرا اولنوب درت اطرافی دیوارله مسدود مرمر نردبانلو محفل وقدمه‌لر وغربی جانبی مسند ایمپراطوری ومائیلی ویشللی اوجاقلرینك محلی ایله مزین اولهرق بنای قسطنطنیه یورطیسی کونی بوراده جانباز و پهلوان ودهاهر درلو اویونجیلر سیره تماشا اولنورایمش . بومائیلی ویشللی اوجاقلری اسکی یکیچریلر وروسیه ده (استریلچلر) کبی برطاقم عاصی وزوربا مجمعی اولهرق اختلال ورقابتلری نهایت رومانی دولتنك انقراضنه باعث اولمش وبونلره تقلیداً عسکرلرده سرای همایوندہ بامیه جی ولغه جی اوجاقلری تحدث ایتمشدر . بو میدان وسیعك برجزئی سلطان احمد جامعی حولیسنده ودیکری قلیچ خانه و ارسلانخانه ونقاشخانه ودفترخانه ومهترخانه ابنیه سنده غائب اولمشدر . میدان مزبوره موجود بوقدر صنم وستون وسائره بالاده ذکر اولندیغی اوزره براز الق شهری ضبط ایدن فرنك طائفهٔ جاهله سی اندہ

خراب اولمش وفقط اوچ نیکلی طاش صدمات بی امان
زماندن خلاص بوله بیلمشدر . وبعض مرمر ابنیه سی
بقیه سندن قانونی حضرتلرینك صدراعظمی ابراهیم
پاشا اول جوارده برمعلا سرای بنا واو کنده اولان
غایت جسیم مرمر ستونلر اوزرینه مجارستان
و (بودین) فتحنده ضبط ایلدیکی عظیم صنلری
اقعاد ایلشیدی . انقلابات زمانله خلق بوصنامی
خاکله یکسان ایلدکدن اول دیرکلردن بعض ابنیه ده
قوللانلمشدر . موجود اولان دیرکلرك بری مصردن
نقل اولنمش یکپاره وهرمی برقزل سماقی اولوب اسکی مصر
حروفی اشارتیله اوزرنده * اشبو اثر جزیلی مصر
وصعید حکمداری وصانع عالم عالینك معتقد وخادمی
ملك (طوتموزس) بومیلی حکمت صمدانیه نك شان
وعظمتنی توقیر ایچون اعمال ایتدیرمشدر * دیو محرردر
بوطاشك ارتفاعی یدیقدمدر . وآنی تئودوسیوس
علامت ظفر اولمق اوزره اسکندریه دن کتوردوب
اوتوز ایکی کون ظرفنده دیکدیرمشدر . وقاعده سنك
یریوزینه کندوسنك وزوجه سیله اولادینك تخت
اوزرنده تصویرلرینی ودیکر یوزینده دشمنلرینك

کندوسنه تابع اولدقلرینی واوچنجی یوزینه آت میدانی
اویونلرینی ودردنجیسنه الندهٔ علامت نصرت اولان
اکلیل ایله تصویرینی رسم ایتدیروب بوندن بشقه
اشبو قاعده نك دیبنده دیکلمش طاشلك رفع ورکزنده
قوللانیلان آلاتك وآت میدانلك رسملری حك اولنمشدر
اصلندن بودیرکلرك زروه سنده یرالدزلی کره اولوب
شدتلو لوطوس ایله برارالق دوشوب پارلنمشدر ٠
تؤدوسیوسك بوطاشی دیکدیکی زمینه یقین یرده
روجهه ولاتینجه ابیات محرردر ٠ ایکنجی دیرك
قسطنطینك موردن کتوردیکی باقردن معمول بیلانلی
ستون اولوب اشبو ستونك برباشنی فاتح مرحوم ابراز
قوت ومهارت ایچون قایجیله دوشروب دیکر
ایکی باشلری بوندن یوزالتمش سنه اقدم برکیجه قیریلوب
چاتلمشدر ٠ واوچنجیسی (قسطنطین پورفیروینیتوسك)
اورمه دیرکی اولوب حالا چیوی یرلرندن تبین ایتدیکی
وجهله اوزری تاشاغی یه قدر یالدزلی ورسملی باقر قاپلو
ایکن الیوم طاشلری خط عمودن چیقمغه عن قریب
بسبتون یقلوب برکون موجب خسارا وله جغی
بدیداردر ٠ بونك ارتفاعی طقسان درت قدم وقاعدهسی

یدی قدم اوچ پارمقدر .
آت میدانده بوستونلردن بشقه درت یالدزلی بارکیر رسمی اولوب ا. تادلق جهتیله دنیاد. نظیری یوغیدی اکثر مؤرخلرك قولنه کوره بونلر اوائلده مورده واقع (کوردوس) شهر بندن رومایه واندن قسطنطین زمانده استانبوله نقل اولنمشیدی . ملل غربیه شهری تسخیر وکمال وحشتله هرطرفنی غارت ایلدکلرنده بونلر وندیکه کوتورلمش واندن برمدت صکره برنجی ناپولیون پارسه نقل ایله انهزامنده اوستریایه اعاده اولنمشدر . وبوصنملر قدیمده کوردوسه مخصوص والتون وکموش وباقردن مرکب مخلوط ومعتبر معدندن مصنوعدر .

اونجی فصل

ایاصوفیه بیاننده در

ایاصوفیه بناسنك جسامتی ودرونده بولنان بوقدر اویمه لوستونلرك کثرتی ودیوارلرنده اولان انواع مرمر ورخام وصوان وسماقی طاشلرك زینت واحتشامی جهتیله براثر بمثل اولوب بونی اولا قسطنطین احشابدن انشا و* حکمت ربانی * معناسنه ایاصوفیه تسمیه ایتمش

وبرالق محترق اولمسیله بو معبدی تؤدوسیوس تجدید
ایلمشدر . صکره جوستنیانوس قیصرك وقتنده
ظهور ایدن وشهره اوتوز بشیك کشینك تلفنه باعث
اولان عظیم فتنده تکرار عارضهٔ حریقه دوچار
اولوب نهایت قیصر مرقوم اولدقدر شورش
واختلالدن نصکره خلقه برموجب تسلی وتفخر اولق
نیتیله الیوم مشهور اولان کبیر ومحتشم معبدی بنا ایلمشدر .
اوو قتك متفنن ومشهور اولان (آنتمیوس)
و (ایسیدوروس) نام ذاتلره بو خصوصی احاله ایدوب
انلرهم متقدمینك قبه لو بنا اصولنی وهمده خرستیانلرك
حاج واری رسمنی کمال مهارتله تناسب ایتدیرمك نظیری
کورلمامش براثر میدانه کلمشدر . انجق ابرازهنز ایچون
غایت باصبق یاپلمش اولان قبه برزلزله ده بیقیله رق یرینه
یو کسکجه ومتین ومستحکم دیکر برقبه بنیاد اولنمش
ونیجه ستو نلرایله تقویت ورصانت ویرلمشدر .
وبو بنایه جوستنیانوس قیصرك مدت سلطنتنك
سکزنجی یعنی سنهٔ میلادیه نك بشیوز اوتوز بشنجی
سنه سندن بدأ اولنوب التی بیل تمامنده اتمام واون سکز
سنه دنصکره بعض محللری تعمیر اولنمشدر . والکاشانی

تخمینله ایکی ملیون یالدزاتونی یعنی ایکی یوز یکرمی بیك
کیسه کتمشدر . مرقوم آنتیوسك مهارتنه دلیل
اولهجق نیجه فقرهلر نقل اولنوب ازجمله خانه سی
اتصالنده براستمدیکی ادم اولدیغندن بیوك تنجرهلرده
صولرقایناذوب بوغیسنی بوریلرایله طوانه ویردیکی
و بو بخارك ضربیله خانه زلزله یه اوغرایوب ایچنده
اولنلر بالجمله فرارایلدیکی بعض تواریخده مندرج اولمغله
مرقومك شدت قوت واپوره دخی واقف ایدوکی
استدلال اولنور . بنانك شرقی طرفنده جالا محراب
اولان محل برعظیم یارم اسطوانه شکلنده اولوب
ایچروسنده اوچ نصف دائره کورینور وبونك
قارشوسنده غرب طرفیدخی بوصورتده اولوب
فقط اورته ده اولان نصف قبه سی مقعر اولمیه رق
قپوزه مناسبتله دوزجاملق یاپلمشدر . جامعك یانلرنده
بیوك کمرلر التنده التقاتده قرق ویوقاروده التمش عمود
اولوب بونلریکرمی ایکیشر آرشون ارتفاعنده نادیده
مرمر ورخام ویشم وسماقی دیرکلردر (آیاثلوغ)
و(آتنه) و(روما) و(اسکی استانبول) ابنیهٔ
قدیمه سندن جلب اولنمشدر . واياصوفیه نك دیوارلری

نسا محفلی تعبیر اولنان یوقاروقاتك کرلرینه قدر انواع
ذیقیمت طاش لوحه لری ایله اورتیلوب پروازلرینه
طاشدن بیراقلرو چیچکلر ایشلنمشدر . اندن یوقاریسی
وانت قاتك دخی کرلری (موسیون) و (موسائیق)
تعبیر اولنان یالدزلو ورنکلو سرچه ایله تزیین اولنوب
بیوك قبه لرده ودیوارلرده بعض ملائك ومعتبرانك
و بنایی تعمیر ایدن ایمپراطورلرك تصویرلری واردر .
الیوم اوزرلرینه یالدز صوانمشدر . ایاصوفیه نك
ایکی قات صوفه سی اولوب هر برنده مرمردن ومکلف
اویمه لو توج قنادلو غایت مزین نیچه قپولر واردر .
وبو قپولرك بری اوکنده برقویی اولوب برمشهور
زیارتکاه ایدی . اشبو جامع شریفك طولی محرابدن
حولینك بیوك قپوسنه قدر ایکیوز التمش طقوز عرضی
شمالدن جنوب طرفنه قدر ایکیوز قرق اوچ ارتفاعی
قبه نك مرکزندن زمینه قدر یوزسکسان سکز قدمدر .
بناسی تاریخندن صاری سلطان سلیم ثانی دورینه
دکین تکرار تعمیر ونهایت عصرلرده بحصر حضرت
شهنشاهیده کلیا تجدید صورتنده تعمیر وترمیم یورلهرق
زینت قدیمهٔ بنائیه سی اعاده وذیبا یشفزای طاق

ودیواری اولان موزایقلر ژنك کل آهکدن آینه کبی تطهیر وکشاده اولنه رق حق بودر که پادشاه عالمپناه افندمز حضرتلری بانیٔ ثانیلك عنوانله شایان وازمنهٔ قدیمه نك موجب شرفی اولان بیك اوچیوز یللق بویله براثرك نه اولدیغی شمدی عیان اولمشدر ۰

﴿ اون برنجی فصل ﴾

کلیسادن مبدل اولان جوامع شریفه بیاننده در

قیاصرهٔ رومك ورؤسای ملتك قسطنطنیه ده کمال اهتمامله انشا ایلدکلری بیشمار کلیسالرك همان جمله سی فتح خاقانیدنصکره منهدم وخراب اولوب یالکز جوامعه مبدل اولانلرقالمشدر ۰ ایاصوفیه دنصکره بونلرك اولکیسی (پاندوقراتور) تسمیه اولنان زیرك جامعی اولوب (ایرینی) ایمپراطوریچه واوغلو (مانوئیل قومنینوس) قیصرك بناسیدر دها عهد قریبده بونلرك موزایقدن تصویرلری دیوارلرده ظاهر اولوردی ۰ بنای مذکور بغایت عالی وواسع اولدیغندن فرنکلر قسطنطنیه یی استیلا ایلدکلرنده اورایی سرای اتخاذ ایلمشلردی ۰ بو معبدده قیاصره خاندانندن چوق کمسه لر دفن اولنوب حتی تلف اولمیارصندوقه لرینك بری

الان جامع اوکنه چشمه مثابه سنده وضع اولنمشدر .
ایکنجیسی (آیی اپوستولی) یعنی حواریون دیدکاری
کلیسا احتشامده همان اباصوفیه یه نظیر اوله رق خاندان
قیاصره متیرسی وقتحده ایکی سنه قدر روم
پطریقخانه سی اولمش وصکره (یناديوس) پطریق
اورازی اسلام محله سنه قریب اولمق ملابسه سیله
فتحیه یه نقل ایلدکده معبد مذکور خراب اوله رق
عرصه سنه فاتح جامع شریفی یاپلمشدر . وبو جامع
شریفدخی برعظیم زلزله ده منهدم اولمسیله سلطان
مصطفی خان ثالث دورنده اعالی اوله رق بنا یورلمشدر .
مومی الیه یناديوس روم ملتنه دولت عثمانیه طرفندن
نصب بیورلدقلرنده ایلك پطریق اولوب فاتح حضرتلرندن
پك چوق التفات وحرمت کورمش برذات فاضل
ومشهوردر .
اوچنجیسی چرچر محله سنده واقع مریم انا کلیسا سی
ودردنجیسی (پامقاریست) وصفیله مشهور فتحیه
جامعیدر . بومعبد کرانقدر سرچه لرایله مزین
وتأثیقات وتواریخی مشهور آفاق اولان (اناقومنینی)
ایمپراطوریچه نك وسلطان بایزید ثانی یه التجا ایدن

(پائوغوسك) قبرلريله معنون اولوب تاسلطان مراد ثالث عهدينه قدر روم پطريقخانه‌سى اولمش واولوقت متروليتلرك منافسه ومنازعه‌لرى سبيله جامعه تبديل قلنمشدر . وبشنجيسى صماتيه قربند. (يوانى واپتيسى) يعنى حضرت يحيى ديلان مسيراخور جامعى اولوب برقاچ كره خراب اولەرق بوندن يتمش سنه اول كليا تعمير اولنمش واسكى سارنجلك ومصنع ستونلرينك حالا بعض بقيه‌سى قالمشدر . التنجيسى (سركيوس) كليساسى ديلان كوچك ايا صوفيه اولوب قديمده بوراسى برمناسترا ولەرق جلوسندن اول جوستيانوسك مسكنى اولديغندن برعالى ومكلف وبى نظير ديركلر ايله مزين معبد ياپمشدر .

يدنجيسى (ميرلئون) تسميه اولنان بودرم جامعيكه اوائلده راهبه مناسترى ايدى . سكزنجيسى آت ميدانندە واقع اولوب يقين وقته قدر ارسلانخانه واليوم البسه خانه اولان (آيوس تئولوغوس) كليساسيدركه اصلا اثرى قالمامشدر . طقوزنجيسى شهر مناسترى وصوتيرى مناسترى اسملريله مشهور اولان قعريه جامعى اولوب بودخى جوستنيانوس وقتنده بناومنارسى يانندە برلوحه ده

محکوك (ت ، در) حروفندن تبین ایلدیکی وجهله مشاهیر ارباب هیئتدن (تئودوروسك) سعیله تجدید اولنمشدر . خارجدن اولان کمرلی وحجرلی بتون موسایقه ایله مزین وقپوسی اوزره مرقومك تصویری مرسومدر . اونجیسی (ایوتئودوروس) دینلان وفاجامعیدر .

اون برنجیسی قالیجیلر کوشکی قربنده (پناخراندوس) اسمیله شهرتکیراولان معبددر . یاوز سلطان سلیم امریله تبدیل اولنوب حالاقبله دیواری خارجنده بعض یونانی کلمه لری کورینور . اون ایکنجیسی اون قپانی داخلنده (پانده پوپتیس) یازوجی محله سنده حضرت یحیی کلیسالری دینلان اسکی عمارت ومناستر جامعلریدر اون درنجیسی جوستنیانوسك حضرت میکائیل نامنه انشا ایلدیکی محمود پاشا جامعی واون بشنجیسی خرستیانلر بینده ایازمه می غایت معزز ومحترم اولوب (آیوس آندره آس) دینلان قوجه مصطفی پاشا جامعیدر .

مذکور جامعی یاوز سلطان سلیم وزر اسندن میروزو مصطفی پاشا تعمیر واحیا ایلشدر . بونك حوالیسنده سروی اغاجنده اولان زنجیر دائرچوق افسانه لرمنقولدر

اون التنجیسی صالمه طمرقد مانوئیل منستری اولان
کفه لی جامعیدر . اون یدنجیسی سرایده اسکی جبخانه
ومونز اولان (آیا ایرینی) کلیسای اولوب قسطنطین
وقتند بنا وجوستنیانوسك همتیله تجدید اولنمشدر .
هردرلو آلات واسلحهٔ قدیمه وانواع نوادر انتیقه بوراده
محفوظدر . وطوپخانهٔ عامره مشیری مرحوم
فتحی پاشانك وقتند، اقدامیله نادیده وعتیق خیلی
اشیای نفیسه جلب وجمع اولنه رق قونلمشدر . بوندن بشقه
یکی جامع موقعنده دخی قدیمدن (بربرینی) کلیسای
وارمش . اون سکزنجیسی ایوانسرای قپوسی داخلنده
عتیق مصطفی پاشا جامعیدر بونك اسم قدیمی (پتروس)
(ومارقوس) کلیسای ایدی . اون طقوزنجیسی
ایاقپوسی درونند. (یانئودوسیا) دینلان کل جامعیدر
یکرمنجیسی بوزطاغان کمری قربنده، قلندرخانه
جامعیدر . قبه لو وکارکبر وابنیهٔ قدیمه دن الیوم فقط
قالمش کلیسا شهرتیله معروف (مغولیوتیسا) کلیسای
رومالرده قالمشدر . بومعبدی وکوچك جعفر محله سنی
فاتح حضرتلری معماری (خریستودولوسه) برقطعه
فرمان عالی ایله اعطا واول فرمانی یاوز سلطان سلیمدخی

ینه معماری رجاسیله تصدیق ایلیوب حالا بوسندات موجوددر . فتحده بو محله التجاایدن رؤسا وعساکر ونفوس کثیره قتل اولنه رق اورایه قانلو کلیسا واوکنده شهید دوشن اسلامك اسمیله بر سمته سنجاقدار یوقشی دیکشدر . بوکلیسانك بانیه سی میخائیل باتوغوسك (اباقا) خانه تزویج اولنه رق مغول لقبی ویریلان قزی (ماریا) دن بوندن بشقه صماتیه ده سرویلو (آیوس یورکیوس) تسمیه اونان اوغاق برکلیسا خرستیان اتدی قالمشدر . قدیمدن قلان دیکر برکلیسا (پریولپتوس) وصولو مناسترد ینوب سلطان ابراهیم دورنده حرم همایونه النان برارمنی قزینك تحریکیله ارمنی ملتنه ویرلمشدر . نهایت مرسومه نك مساعدۀ دوروزمان ایله فسادی آرتوب برطاقم مصالحه مداخله ایلدیکندن تسمیم اولنه رق ورطۀ هلاکه القااولنمشدر . اشبو کلیسا وقتیله غایت مکلف اولوب دهایقیند، دیوارلری بتون موسائیقله مزین ایدی

اون ایکنجی فصل

بعض مواد متفرقه بیاننده در

قیاصرۀ قسطنطنیه جسیم کتابخانه لر تأسیس وتنظیمنه

بذل وسع مقدور ایدوب بعد الفتح بعض نوادر کتب
قدیمه ودهاسائر اشیای غریبه ونفیسه خزینهٔ همایونده
حفظ اولندیغنه دائر جوق کلام کچمشدر . اتحق
برطرفدن پاپارك کتب عتیقه جلب واستحصالیچون
کوندردکلری آدملر بعض نادیده یونانی کتابلرك سرای
همایونده محفوظ اولدیغنی تأمین ایتمش ودیکر طرفدن
طوپخانه دوقه لری وندیك بالیوزلری بو کتابلری
سرقت ایده بیلانلرینه کچه رك وعد وفرانسه ایچیلری
دولتجه سعی ونفوذی بیدریغ ایشلرایسه ده برشی
بولنه مامشدر وحین فتحده تألیفات مؤرخین
وفلاسفه نك قنطار وعربه ایله صوقاقلرده صاتلدیغنی
اول عصرك مصنفلری بیان ایلمشدر فقط خرمتیان
زمانندن بعض تحف ومعتبر اشیانك سرایده قالدیغی
دور سلطان محمد رابعده برالتون قوطیده برنفیس
شی بولنوب اول شیئك سلطان سلیمان ثانی زماننده
مالطه قرالرینه اهدا وارسال اولنمسندن مستفادر
بالاده شرح اولندیغی وجهله ایوانسرای خارجنه
تاایوبه قدر (قوزمیدیون) تسمیه اولنوب سلطان
سرایلری موقعنده کلیسا وقصر ر (وجوستینیانوسك)

بناسی اولەرق دوکوپریسی دینور اونایکی کرلی
برجسر جسیم وارایدی ودفتردارادکله سنده برسرای
یاندہ (ایوس ماس) لیمانی ومناستری ومیدانی اولوب
اول سرایده، نیجه اختلالر ظهور ایتمشدر دها
ایلرویده بشقه کلیسالراولوب فرنکلر وصکره بلغارلر
شهری محاصره ایتدکلرنده، جمله سی خراب اولەرق
مرور زمان ایله انقاضی ابنیهٔ سائره یه صرف اولنمشدر
سورقسطنطنیه دن طیشاری بالقلو ایازمه سی موقعنده
اوته دنبری برکلیسا ایله عظیم قیصر سرایلری بولنوب
زلزله وقتال وسائر عوارض روزکارایله خراب اولدقجه
یه تجدید اولنەرق نهایت فتحدن اورالری بسبتون
دوزلنمش ومؤخرا ایکیوز قرق طقوز تاریخنده، تملری
بولنەرق غایت مکلف برکلیسا یاپلمشدر بونزهتکاه
سرایلر قیاصره وقتنده بهاریه اتخاذ اولنمشدر
قدیمدن، داودپاشا صحراسنده دخی سرایلراولوب
اول محله سلطان بایزید ثانی وزراسندن داودپاشاجامع
ومکتب وعمارت بنا ایتمش و برارالق برسرای دخی
انشا اولنوب مؤخرا قشلایه تحویل قلنمشدر بوندن
بشقه پارس سفیری محمد افندینک رسملری اوزره

کاغدخانه ده سعدآباد انشا اولنمزدن اول علی بك کویند،
یاپدیریلان خسروآباد قصری عرصه سنده دخی بعض
اثارقدیمه کورلمشدر دهاباوده سودلیجه وخاص کوی
محله لرنده قشلا ودوکمخانه اولان محللرده ایکی کلیسا
واقع اولوب اوجنجوارده، (جوستنیانوس) بناسی
دیکر برکلیسا ده دخی ازوقته قدر اسکی حمام وچشمه لرك
صنلری موجودایدی ودکزطوغری دها برووده
(میخائیل پالئوغوس) قیصرك اذنیله جنویزلولر
ابتدا فقط تجارت ایچون تحصن ایدوب کیدرك زورایله
یرلشدکاری غلطه شهریدر بونك اطرافنه اون ایکی
قپولو برمتین قلعه یاپمشلرایسه ده، بنه هم قورقولرندن
هم بعض خام امیددن طولابی محاصرین عثمانیه یه
اعانه ایدوب بعدالفتح بعض اویغونسز حرکتلرینه
مبنی طرد اولنمدرق بتون قره دکز تجارتی النلرندن
کتمشدر بومحلده، اولان اثار جسیمهٔ قدیمه دن فقط
دفعتله کلیسا وجامع اولان عرب جامعی وجنویزوقتندن
غلطه قله سی قالمشدر وطرابزون امپراطوری (قومنینوسك)
اوغلی (آلقسی) فاتح حضرتلرینك امریله غلطه
اوسته طرفنده اسکان اولنمش اورایه بك اوغلی

دینلمشدر ابتدا ویزانطیون پیترستلرینی خرستیانلغه
دعوت ایدن (ایوس اندریاسك) مقامی وکلیسای
قدیمه اویون یرلری اولهرق (اباندیون) (وآرکیرو یولیس)
دینلن فندقلی محله سیدر یانندہ، طولمه بغچه دخی برغایت
درین لیمان اولوب یونان طرفندن ابتدا مرمره وقره دکز
جانبلرینه بحرا سفر ایتمکله مشهور اولان (یاسون)
نام کسه یه اسناد له غایت معروف برلیمان ایدی واوائلده
دها اوته ده یان یانه دیکلی ایکی عمود اولمغله اوراید
بشکطاش معناسنه (دیپلوکیونیون) اطلاق
اولنوردی واورته کویه (ایوس فوقاس) ودفتر ار
بورننه کلیدمعناسنه (قلیدیون) دینورایدی وبونك
یوقاروسند، (آیوس دیمتریوس) ایازمه سی والیوم
ارنود کویی دینلن برمکلف کلیسالو (استیه) قریه سی
وارایدی انقاضی حصار بناسنده قوللانلدی بکد،
همایون آباد قصری عرصه سنده ما تابانه مختص
برمرمر اسکی معبد ومزار بورننده برعطارد معبدی
اولوب حصارموقعی دکزی یارارکبی طشره چیقدیغندن
بوغاز کسان معناسنه (الموقوپیون) دینورایدی
ازمنهٔ عتیقه ده اول محله برکوپری انشا اولنوب

اکاسره دن دارای اولك عسکری اورادن اورو پایه
کچدیکی تواریخده، مندرجدر اندن شیطان اقنطیسنه
(رودس) وبالطه لیمانسه اول محلد (ویزانطیون)
خصماسنه غلبه ایدن قرالیچه (فدالیایه) نسبتله
فدالیه لیمانی ومیرکونه سرویلك معناسنه (کپارودیس)
دینوردی بومحلده بریوکسك معبد قدیمك اثاری
مشهودایدی واستیه یه دیکر برمعبدك اسمیله
(صوستنیون) دینوب یکی کوی براو مانلق رایدی
وقلندرد، ایازمه قربنده. اولان قویه (پدیقولیمر)
یعنی میمون لیمانی تعبیراولنورایدی ترابیه اغزندکی
(قناسیکی) دره سنده متعدد ابنیه اثاری اولوب الیوم
یرلری سرای اولمش وطرابیه یه دوا معناسنه
(فارماکئوس) وشفامعناسنه (ترابیا) تسمیه
اولنوب کرج بورننه (ویالیترا) وبیوك دره یه (وآتی
قولپوس) دینمشیدی بیوك دره کلیساسی عظیم زیارت
محلی اولوب استانبوله هجوملرند، فرنك عساکری
بواوره ده اردوقورمشدی قدیم الایامده مزار بورننده،
نیجه معبدلر وفنارو برد حصاراولوب اندن قارشویقه یه
بوغازی سد بندایچون برزنجیر کربله رك حصارمذکور
کرك محلی اولمشیدی بعض اثاری حالا موجوددر

اندن بیوك لیمانه (انسیون لیمین) وقربجه یه (لیکنیون لیمین) دینوردی بوموقعده، خلیج تمام اولور اوراده ساحله یقین اطه مشابه سند، اولان بیوك قیاره (کیاشه) تسمیه اولنوب انده برمعبد قدیم آثاری مشهود در بوخلیج قسطنطنیه نك صورت شکلنده چوق اختلاف اولمش ایسه ده بومحلد برینارطاغ ظهور وقوعه دکزله مرمره ارسند اولان دیلی یاروب قوه دکزك قبارمش صولری اورادن عبور ایتدیکی وآق دکری باصدیغی مواقعك صورتندن دخی تبین ایتمش وروی زمینده بینظیر وبویله برنزهتکاه اویله بر ولوله وقیامتك اثری اولمشدر اناطولی یقه سی (انکیرلئون) یعنی لشکر بورنی وقوم بورنی و بروده (مدیا) قله سی یعنی اناطولی فناری دیدکلری محللردن باشلیوب صکر پوریاس لیمانه (کیلون) وقیل بورننه (قوراکیون) یعنی قرغه لق دینوردی واناطولی قواغنك اوست طرفنده یونان پتپرستلری معبدلر بنا ایدوب قوه دکز کیرمزدن اول کمیجیلر اورادہ قوربانلر بوغازلارلر ایدی ویوسع طاغنده اولان مزاره (هراقلیس) یتاغی تسمیه اولنمشدی مجار بورنی وامور یری حوالیسنده (حوستنیانوسك) خسته خانه

وکلیساری اولوب خنکاراسکله‌سی قیاصرنك
(میلودیون) دینیلان کهنه بهارسرایلری ومسیرلری
اولوزایدی وبکتوزده (آمیقوس) نام برپهلوانك
یوشع طاغنه دفن قلندیغی تواریخده منقولدر
چوبوقلی کوپی وادانی کوبی جسیم مناسترلر اولوب
فوزغنجتده دخی (جوستنیانوس) قیصرك بناسی
بتون یاندزایچنده برکلیسا ویتیم ومسکینلراسپتالیدلری
وازایدی بومحله قریب یردن براوکوزك روم ایلی
یقه سنه کچمه‌سی فقرءٔ معهوده سنه مبنی یونانیده بتون
حلیجه صغر معبری معناسنه (دوسپوروس)
دینمشدی اوراسی حالا اوکوزلیمانی دیمکله معروفدر
اکابرءٔ کیانیان اناطولی حوالیسنده اولان املاکلرینك
ویرکوسنی اسکداره جمع ایتدکلرندن بوشهره
(خریسوپولیس) یعنی التون شهری تسمیه قلنمشیدی
بوجنوارلرده دخی چاملوجه یه طوغری ایپراطور
سرایلری وارایدی قریه دفن اولنان برسرعسکرك
قاریسنك اسمیله قرقلاسنه اوته دنبره (دامالیس) دینوب
(مانوئیل قومنینوس) قیصربالتمخانه قریبنده اولان
منکه قله سندن بورایه قدر زنجیر کرمك اوزره
حصار بنی تأسیس ایلشدر وقاضی کوینه (خالکیدون)

دینوب (ویزندیون) شهرندن یکرمی یدی سنه اول
بنا وغایت مشهور اولان کلیسانده امور مذهبیه
تسویه سیچون بر یوك مجلس پطریق ومتروپولیت
جمع اولنمش وکلیسانك انقاضیله سلیمانیه جامع شریفی
انشا اولنه رق شمدی فقط ایازمه سی قالمشدر بو شهر
اوائلده پك مزین اولوب التمش بیوك کی آلوروز بحیرایله
قپانور بر پایه لیمانی وارایدی موده بورنی ویانده ایازمه
محلی سازلق اولدیغندن (قلامیچیا) دینوب رفتار
باغچه سند معبدلر وسرایلر وحمام ومیدانلر ولیمانلر
اولهرق اوکنده دکزایچنده کی قیاد دخی ازمان
عتیقه ده برصنم وارایدی بونلرك بعض اثری حالا
موجوددر قسطنطنیه حوالیسنده بالاده ذکر
اولنانلردن بشقه طرف طرف فنارلر اولوب بری بر یینی
کورر یوکسك طاغلرده تاحدوده قدر خطلر تشکیل
اولنه رق بر یردن دشمن ظهورنده درعقب آتشلر یانوب
پای تخت قربنده کی قلعه لردن شهره دخی معلوم اولدقده
همان مدافعه یه ابتدار اولنور ایدی خلیج
قسطنطنیه نك بوموده بورنندن تاروم ایلی ایله
اناطولی فنارلرینه قدر طولی اون بشبیك اوچیوز
وعرضی سرای بورنندن اسکداره طقوز یوزواناطولی

حصارندن روم ایلی حصارینه درتیوز واناطولی
قواغندن روم ایلی قواغنه اوچیوز التمش واناطولی
فنارندن روم ایلی فنارینه بیك طقوز یوز قولاجدر
قسطنطنیه جوارنده اولان اطه لرك دردی یوجکدر
انلرك اولکیسی (پروتی) دنیلان قنه لو اطه اولوب
مناسترو سارنجلری خراب اولمش ونقیندہ کویی دخی
یکیچریلر یغمشدر بو محلده نیچه ایمپراطورلر حبس ودفن
اولنمشدر ایکنجیسی (آنتیقونه) دنیلان بوغازاطه سی
اولوب اشبو اطه نك الیوکسك دپه سنده اثاری
اوزاقدن مشهود اولان برمناستر وارایدی واورادہ کی
روم کلیسا سنك شکل قدیمی قبه لو اولوب عینی کل
جامعنه مشابه ایکن صکره یانوب اخشابدن بنا اولنمشدر
وبورادہ دخی نیچه متشخص ذوات حبس واعدام
اولنمشدی اوچنجیسی خالکی وباقرمعدنی دنیلن هکبه لو
اطه اولوب بورادہ دخی قیاصره وقتنده مناسترلر
یاپیلمرق برینی سلطان ابراهیم دورندہ روم ملتندن
ایلك دیوان ترجمانی اولان (پنایوطاکی نیفوسیوس)
تجدید ایتمشدر اکثر روم پطریقلرینك مزاری
بو اطه دہ در .
دردنجیسی مناسترلرند قیاصره خاندانندن آدملر

بولندیغندن (پرینکیپوس) دینلن بیوك اطه اولوب اشبو اطه ده، معدن بولندیغی محلده، اثری حالا مشهود اولان بر راهبه مناستری وار ایدی جزیرهٔ مذکوره ده آثاری الی یومنا موجود اوچ قله اولوب برنجی شمال طرفنده، ودیگری آشاغیده، قیو باشنده، ودیگری راهبه مناستری جوارنده، واقعدر مذکور قله لر فساد و عصیانه تقویت ویرمك غرضیله قسطنطنیه ده، وخلیجده، وبوغادوسده، قله لر یاپدیران (آپه قافقوس) ظالمك بناسیدر.

(ترینتوس) وطاوشان اطه سی دینوب الیوم اعمار اینه صرف اقدام بیوریلان جزیره بو بیوك آطه نك اوکنده در آنده، دخی بعض مناستر آثاری کوریلور قنالو آطه ایله بوغاز وراسنده، خیرسز آطه لر اولوب (پلاته) ودیگری مخروطی الشکل اولدیغندن سوری معناسنه (اوقسیا) دینور واسکی وقتده بونلردخی منفای اشخاص معتبر اولوردی بونلرده محبس مثابه سنده، درت بودورم ایله برحوضك وسارنجك آثاری بوکونه قدر باقیدر.

فی ١٥ محرم سنه ١٢٨٩

3 1761 06982632 9

Constantius, patriarch of Constantinople, b. 1770

Hey'et-i sabika-'i Kostantiniye

DR
725
C659
1872